

E boeleditšwe
ebile e sepelelana
le CAPS

Mphato wa

Mabokgoni a
Bophelo SEPEDI

Puku ya 1
Kotara ya 1 & 2

ISBN 978-1-4315-0235-6

9 781431 502356

LIFE SKILLS IN SEPEDI
GRADE 1 – BOOK 1
TERMS 1 & 2

ISBN 978-1-4315-0235-6

THIS BOOK MAY NOT BE SOLD.

8th Edition

Dipukutšhomo tše di hwetšagala mo go
mohlwaela wo ke:

- Tsebotlhaka/Leleme la Gae Mphato wa 1 – 6
(Ka maleme ka moka a semmušo)
- Mmetse Mphato wa 1 – 3
(Ka maleme ka moka a semmušo)
- Mmetse Mphato wa 4 – 6
(Ka Seisimane le Seafrikanse)
- Mabokgoni a Bophelo Mphato wa 1 – 3
(Ka maleme ka moka a semmušo)

Leina:

Phapoši:

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Diteng

Kotara ya 1

Letlakala

- 1 Ka ga Nna..... 2
- 2 Mebala le Dibini..... 4
- 3 Ka moka re ba bohlokwa 6
- 4 Ga re swane 8
- 5 Opela koša 10
- 6 Ke ikgantšha ka sekolo sa rena 12
- 7 Mafelo a go fapana..... 14
- 8 Phapoši ya ka 16
- 9 Mokgwa wo re yago sekolong ka wona 18
- 10 Ke itshwara ke hlwekile 20
- 11 Maitshwara a mabotse 22
- 12 Ke hlwekile 24
- 13 Ditlwaedi tše botse tša bophelo 26
- 14 Go hlweka le bothakga..... 28
- 15 Boso bjo ke bo ratago..... 30
- 16 Boso 32

Kotara ya 2

Letlakala

- 17 Balapa la gešo..... 34
- 18 Balapa la gešo..... 36
- 19 Re a hlokomelana..... 37
- 20 Go laetša gore o tshwenyega ka se se diregago 38
- 21 Polokego ka gae le tikologo ya gona (1) 40
- 22 Polokego ka gae le tikologo ya gona (2) 42
- 23 Polokego ge ke le noši ka gae..... 44
- 24 Se sengwe gape seo o swanetšego go se gopola 46
- 25 Mmele wa ka 48
- 26 Dikwi tša ka 50
- 27 Go šidolla mmele wa ka 52
- 28 Go gopola ka ga polokego 54
- 29 Go dula o bolokegile 56
- 30 Go swara mmele wa ka o phetše gabotse..... 58
- 31 Go swara mmele wa ka o phetše gabotse..... 60
- 32 Ke no lekola..... 62
- Pukuntšu ya ka 63

Mdi Angie Motshekga.
Tona ya Thuto ya
Motheo

Mna Enver Surty.
Motlatša-Tona ya Thuto
ya Motheo

Dipukutšhomo tše di tšweleditšwe go thuša bana ba Afrika Borwa ka tlase ga boetapele bja Tona ya Thuto ya Motheo, Mdi Angie Motshekga, le Motlatša-Tona wa Thuto ya Motheo, Mna Enver Surty.

Rainbow Workbooks di bopa karolo ya mohlwaela wa tsenogare woo maikemišetšo a wona e lego go kaonafatša mošomo wa barutwana ba Afrika Borwa bao ba lego mephato ye tshela ya mathomo. Projeke ye, bjalo ka ge e le ye nngwe ya dinepokgolo tša Dithulaganyo tša go Diragatša tša Mmušo, e kgonne go diragala ka thekgo ya mašelang a go tšwa, ka ntle le go kgokgona go Sešegotlotlo sa Bosetšhaba. Se se kgontšhitše Kgoro go dira dipukutšhomo tše, ka maleme ka moka a semmušo, ka ntle ga gore Kgoro e lefe.

Re hutša gore barutiši ba tla holega ka dipuku tše mošomong wa bona wa tšatši ka tšatši wa go ruta, le go kgonthiša gore barutwana ba kgona go fetša lenanethuto. Re hlokometše gore re hlahle barutiši ditirong ka moka ka go tsenya maswao a ditaetši ao a laetšago seo morutwana a swanetšego go se dira.

Re tloga re hutša gore bana ba tla ipshina ka go dira mešomo ye e lego ka mo dipukwaneng tše ge ba dutše ba gola, ba ithuta, le gore wena, morutiši, o tla ipshina le bona mo lethabong la go ithuta.

Re kganyogela lena, barutiši, le barutwana ba lena, katlego, ka tšhomišo ya dipukutšhomo tše.

Published by the Department of Basic Education
222 Struben Street
Pretoria
South Africa
© Department of Basic Education
Eighth edition 2018

ISBN 978-1-4315-0235-6
This book may not be sold.

The Department of Basic Education has made every effort to trace copyright holders but if any have been inadvertently overlooked the Department will be pleased to make the necessary arrangements at the first opportunity.

Mphato wa

1

Mabokgoni a Bophelo
SEPEDI
Puku ya I

Puku ye ke ya:

Ka ga Nna

Mamaretša seswantšho sa
gago goba o thale seswantšho
sa gago mo.

A re direng

Leina la ka ke

_____.

Sefane sa ka ke

_____.

Ke na le mengwaga ye

_____.

Balapa la gešo ke ba

_____ ka palo.

Nomoro ya gešo ya mogala ke:

_____.

Atrese ya rena ke:

Ke tseba gore letšatši la
matswalo a ka le neng.

ee

ga ke na
nnete

aowa

Letšatsikgwedi:

A re thaleng

Tšhego o kgona kgwele ya maoto kudu.

Thala selo seo o se kgonago kudu.

Anegela bagwera ba gago ka ga seo o kgonago go se dira gabotse.

A re boleleng

Ke kgona go bala.

Ke kgona go ikape a.

Ke kgona go ngwala leina la ka.

Ke kgona go bina.

Ke kgona go dira teye.

Ke kgona go hlapa meno a ka.

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Mebala le Dibini

A re direng

Na o tseba mebala ye? Botša mogwera wa gago maina a mebala ye.

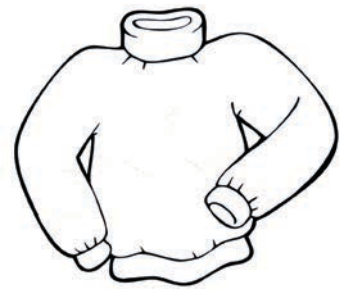
Khalara seswantšho se sengwe le se sengwe ka mmala wa maleba.

Panana ye serolwane

Apola ye khubedu

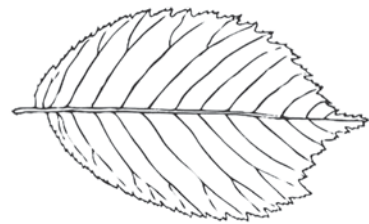
Jeresi ye talalerata

Samporele sa mebalabala

Mmala wa namune

Letlakala le letalamorogo

A re itšhidolleng

Pele o dira mošongwana ka ntle, thoma ka go itšhidulla bjalo ka katse. Se se tla dira gore go be bobebe gore mmele wa gago o šuthe. Gape, itšhidolle ka morago ga mošongwana gore o iketle gore mmele o fole. Se se tla go thuša gore o se ke wa ba le dihlabi mo digobeng tša gago. Bjale dira se bana ba ba se dirago.

Opela "Hlogo magetla" o dutše:

- dira se nkego o letša moropa.
- dira se nkego o bapala katara.

Letšatsikgwe:

Lapologa

Phaphatha diatla go ya ka
dipatrone tše.

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

Phaphatha

A re direng

Na o ka kgona go dira dilo tše? Bontšha bagwera ba gago.

Ke kgona go kitimela mathokong a go
fapana ka ntle le go thula batho.

Ke kgona go tshela kgati.

Ke kgona go kgokološetša bolo ye kgolo go
mogwera wa ka.

Teacher:
Sign:
Date:

3

Ka moka re ba bohlokwa

Kotara ya 1 – Beke ya 2 – Lephephetšhomo

A re boleleng

Lebelela seswantšho gomme o botše mogwera wa gago ka ga phapano magareng ga bana ba.

Bogolo le bonnyane

Ba bangwe ba rena ke ba bagolo, ba bangwe ba rena ke ba bannyane.

Ba bangwe ba rena ke ba bakopana ba bangwe ke ba batelele.

Ba bangwe ba rena re kgona go tshela, ba bangwe ba rena re kgona go opela.

Ka moka re kgona go dira selo sengwe gabotse.

Na ke eng seo o kgonago go se dira gabotse?

A re boleleng

Anegela bagwera ba gago gore o ile wa ikwa bjang ka letšatši la gago la mathomo kua sekolong.

ke thabile	ke nyamile	ke thakgetše	ke selekegile	ke na le dihlolong

A re thaleng

Thala seswantšho sa go laetša gore o tla ikwa bjang ge motho a ka go fa mpopo wo mofsa. Ngwala maikutlo a gago mo sekgaleng se sa mo tlase.

A re boleleng

Anegela mogwera wa gago gore go direga eng mo seswantšhong se sengwe le se sengwe. Bolela gore o be o tla ikwa bjang ge nkabe dilo tšea di diragala go wena.

Mošemane yo mogolo o tšea dilo tša gago.

thabile

thakgetše

nyamile

Wena le mogwera wa gago le bapala mmogo.

befetšwe

thabile

boifa

O bula mpho.

boifa

thakgetše

dihlong

Butiago goba sesiago o senya sebakadišwa sa gago se o se ratago.

dihlong

thabile

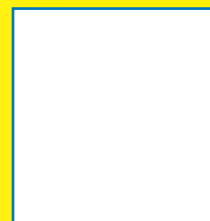
befetšwe

A re direng

Gatšiša monwana wa gago ka lepokising la mathomo. Kgopela mogwera go gatšiša monwana wa gagwe ka lepokising le le latelago.

Na o be o tseba gore ga go motho yo a nago le kgatšišo ya menwana ye e swanago le ya gago lefase ka bophara? O kgethegile, ka ge go se na yo a swanago le **wena** lefase ka bophara. Le mafahla ga a na dikgatšišomenwana tša go swana.

Na o kgona go bona gore dikgatšišomenwana di a fapana?

Teacher:

Sign:

Date:

Ga re swane

Kotara ya 1 – Beke ya 2 – Lephephetšhomo

A re boleleng

Lebelela bana ba.
Na ba swana bjang?
Na ba fapana bjang?

A re direng

Lebelela seswantšho gomme o bolele gore dipego tše **ke nnete** goba **ke maaka**.

Khalara lefoko la maleba ka talamorogo.

Khalara lefoko le e sego la maleba ka bohudedu.

Ka moka ba na le matsogo a 2 le maoto a 2.

Ka moka ke basetsana.

Ka moka ba apere dieta.

Ka moka ba apere marokgo.

Ka moka ke bana.

Ka moka ba na le meriri ye metelele.

A re thaleng

Thala seswantšho sa gago mo sekgobeng sa mathomo. Ke moka, o thale seswantšho sa mogwera wa gago yo bohlokwa. Ge o dirile se, lebelela seswantšho gomme o bolele gore o fapana bjang le mogwera wa gago.

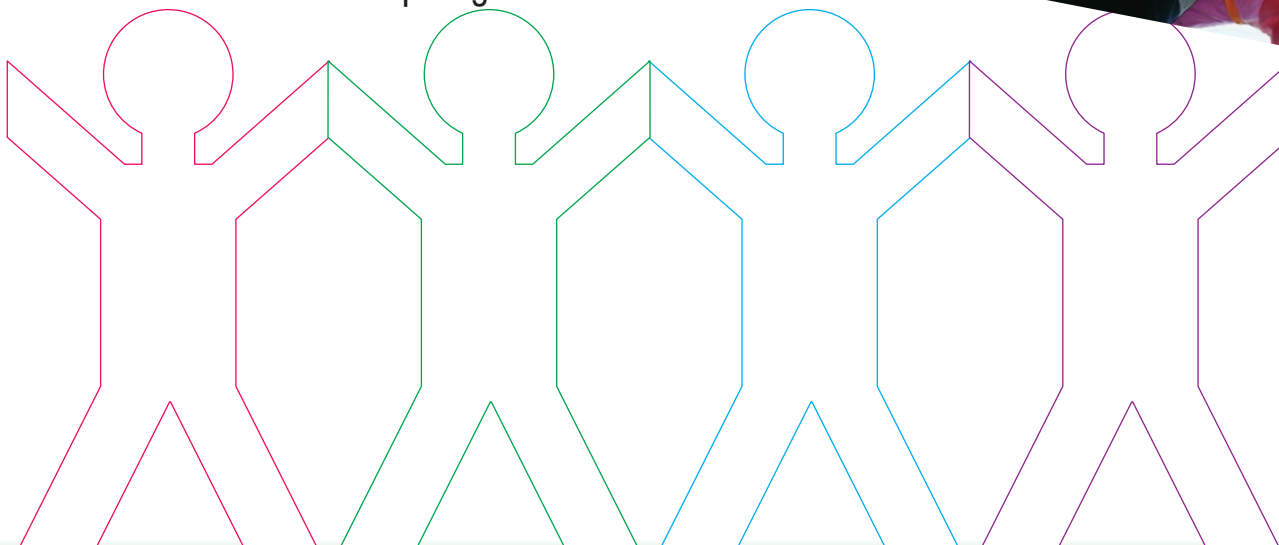

Nna	Mokgotse wa ka

A re direng

Khalara tšheine ye ya sekgotse go laetša gore batho ba a fapana. Ge o dirile bjala o ka di sega wa kgabiša ka tšheine ya sekgotse yeo e lego mo karolong ya disegwa tša puku ye.

Teacher:
Sign:
Date:

Dira dithobollo tše pele o opela.

Hemela ka gare ka maatla gomme ka morago o hemele ka ntle ka go iketla.

Dira eke o tima dikerese godimo ga khekhe ya matswalo.

Dira eke o kwa phefo, gomme o re "Brrrrrrrrrrrrrrrrrrrr".

A re direng

Dikgabjana tše hlano di tabogataboga mpeteng.

E tee ya wa ya thulantšha hlogo ya yona.

Mme a bitša ngaka, gomme ngaka ya re,

"Ga ke sa nyaka dikgabjana di tabogataboga mpeteng!"

Dikgabjana tše nne di tabogataboga mpeteng.

E tee ya wa ya thulantšha hlogo ya yona.

Mme a bitša ngaka, gomme ngaka ya re,

"Ga ke sa nyaka dikgabjana di tabogataboga mpeteng."

Dikgabjana tše tharo di tabogataboga mpeteng.

E tee ya wa ya thulantšha hlogo ya yona.

Mme a bitša ngaka, gomme ngaka ya re,

"Ga ke sa nyaka dikgabjana di tabogataboga mpeteng."

Dikgabjana tše pedi di tabogataboga mpeteng.

E tee ya wa ya thulantšha hlogo ya yona.

Mme a bitša ngaka, gomme ngaka ya re,

"Ga ke sa nyaka dikgabjana di tabogataboga mpeteng".

Kgabjana e tee e tabogataboga mpeteng.

Ya wa ya thulantšha hlogo ya yona.

Mme a bitša ngaka, gomme ngaka ya re,

"Ga ke sa nyaka dikgabjana di tabogataboga mpeteng."

A re thaleng

Thala sefahlego sa gago.
Laetša mahlo, ditsebe, nko, molomo le moriri.

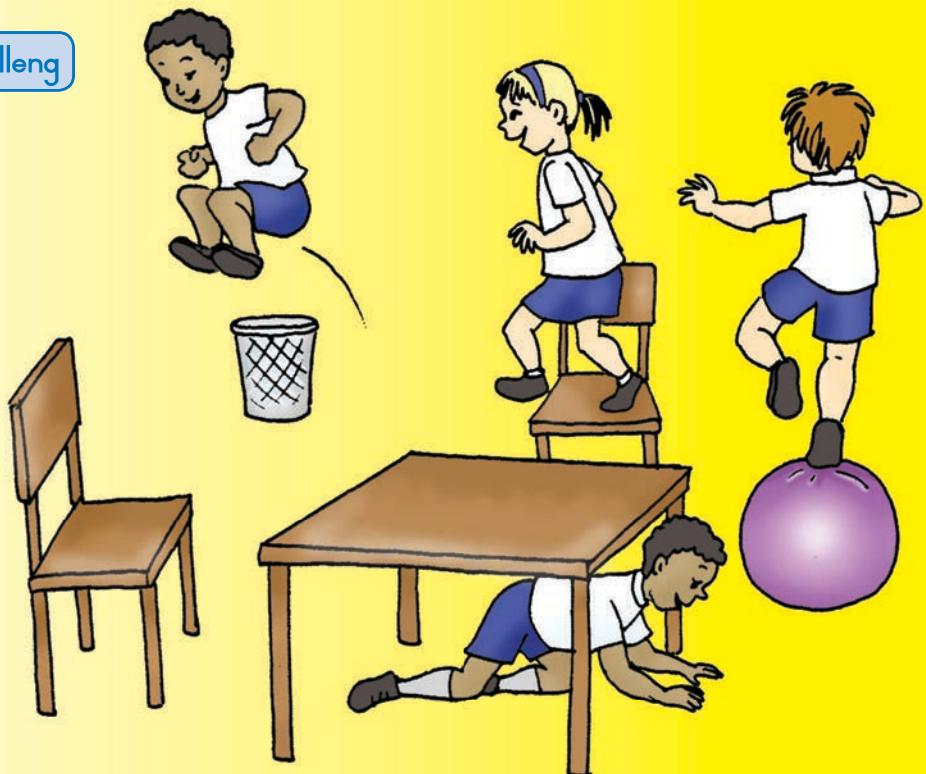

A re itšhidolleng

Dira lefelwana la ditšhitišo
go swana le le, ka ntle ga
phapoši ya lena ka thušo
ya morutiši.

Fofa go tloga go setulo se
go ya go se se latelago.

Abula ka tlase ga ditafola.

Ke ikgantšha ka sekolo sa rena

A re direng

Thala seswantšho sa gago o apere yunifomo ya sekolo. Ngwala dikarabo tše di tlogetšwego.

Ke tsena sekolong

sa _____.

Leina la morutiši wa ka ke

_____.

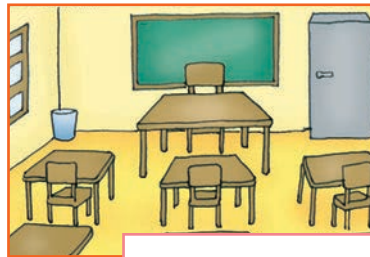
Hlogo ya sekolo ke

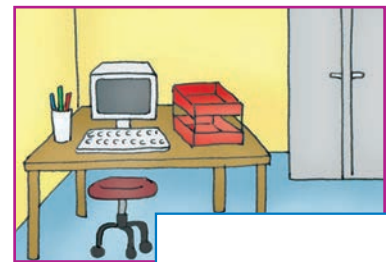
_____.

A re ngwaleng

Lebelela diswantšho. Ka morago sega lentšu la maleba la go sepelelana le seswantšho se sengwe le se sengwe gomme o le mamareretše kgauswi le seswantšho seo.

ngwako wa go
ithomela

phapoši

lepatlelo

ofisi

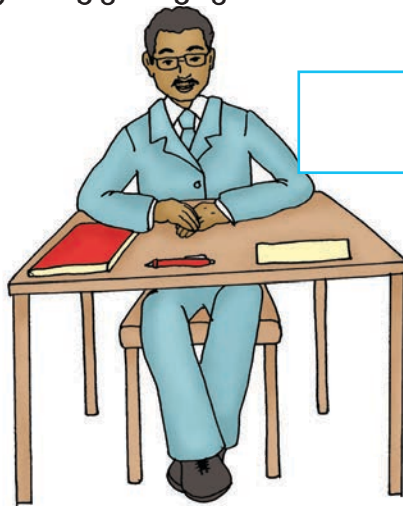
mongwaledi

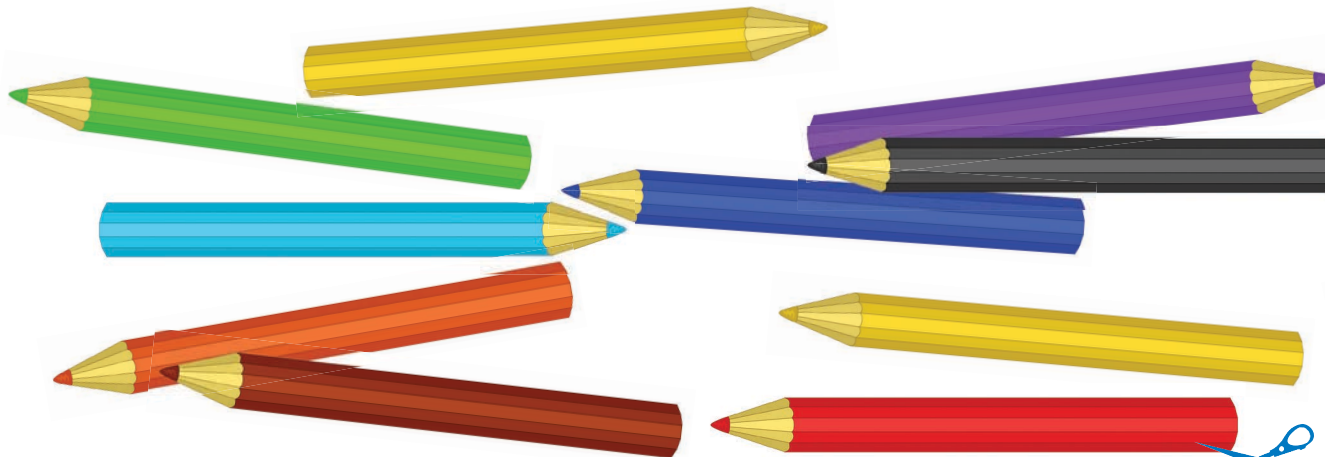
A re ngwaleng

Batho ba go fapana ba ba lego gona sekolong ke bomang? Lebelela seswantšho gomme o bolele ka ga gore ke bomang le gore ba dira eng. Ka morago sega lentšu la maleba go tšwa go botlase bja letlakala gomme o le mamaretše kgauswi le seswantšho sa maleba. Hlalošetša mokgotse wa gago gore o ya bjang ofising ya hlogo ya sekolo le ntlwaneng, le lepatlelong la go ralokela.

Lapologa

Lepokisi la dipene la Tšhego le wele. Bala gore o na le dikrayone tše kae gomme o ngwale nomoro yeo ka lepokising. Ka morago thala seswantšho mo pampiring ye nngwe o šomiša mebala ya go taga e le go bontšha ka mo wena le bagwera ba gago le ralokago mmogo. Thala freime go dikologa seswantšho sa gago.

bana

mohlwekiši

morutiši

hlogo

Mafelo a go fapana

Kotara ya 1 – Beke ya 4 – Lephephetšhomo

A re direng

Laetša mogwera wa gago gore o ka kgona go.

Iphihla ka tlase ga selo se sengwe.

Ke iphihlile ka tlase ga tafola.

Iphihla ka morago ga selo se sengwe.

Ema kgauswi le selo se sengwe.

Ema godimo ga selo se sengwe.

A re itšhidolleng

Šomiša kgwele goba setulwana sa nkgokolo. Se beletše godimo gomme o se kabe. Bjale tokaetša/thekanetša mokotlana wa dinawa hlogong gomme o sepele hleng le thapo ye e bofilwego goba mo mothalong wo o lego mo lebatong.

Ke kgona go betša.

Ke kgona go kaba.

Ke kgona go thekanetša setulwana godimo ga hlogo.

A re itšhidolleng

Iša maoto godimo le fase ka dipatrone tše.

N = Nngele

M = Mmagoja

N

M

N

M

N

M

N

M

M

N

M

N

M

N

N

M

N

N

M

N

M

8

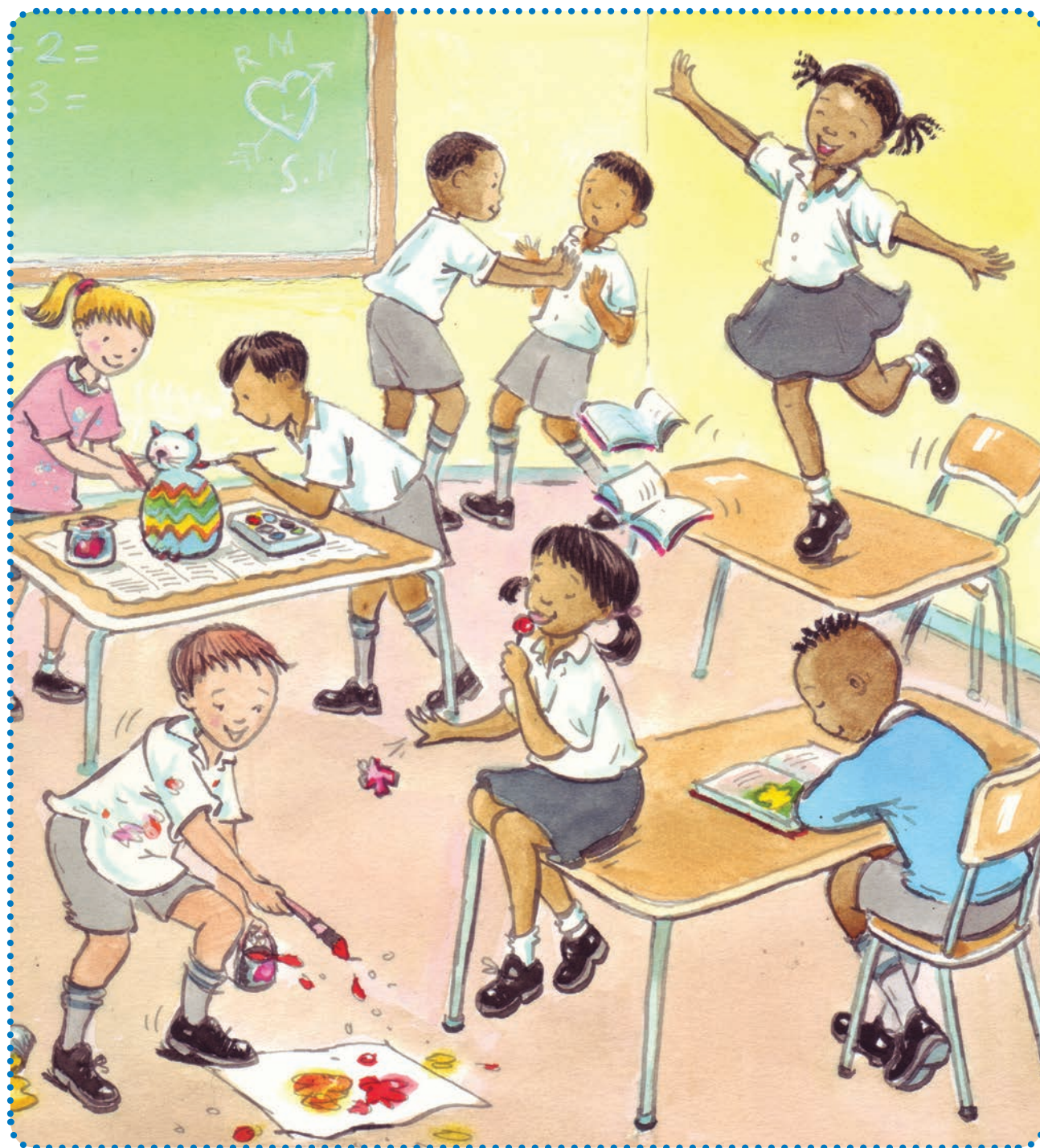
Phapoši ya ka

A re boleleng

Lebelela seswantšho se ka kelohlolo gomme o bolele ka seo o se bonago.

Ke maitshwaro afe a mabotse ao o a bonago? Ke maitshwaro afe a mabe ao o a bonago?

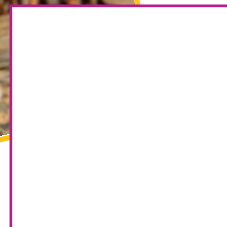
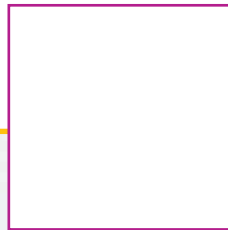
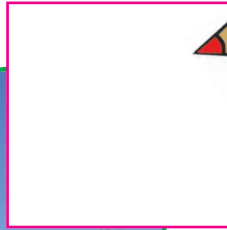

Kotara ya 1 – Beke ya 5 – Lephephetšhomo

A re boleleng

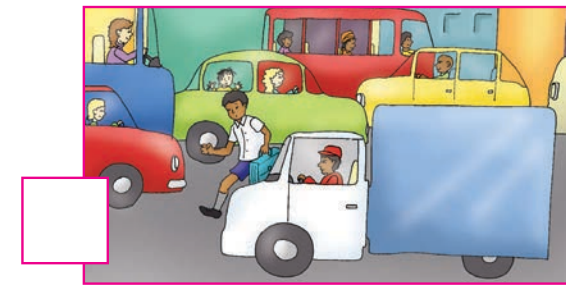
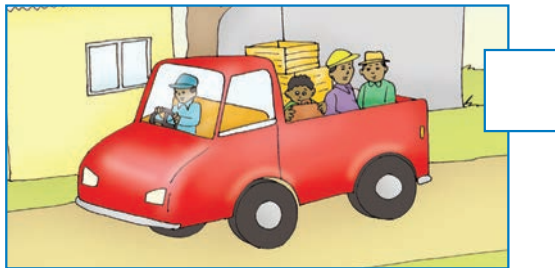
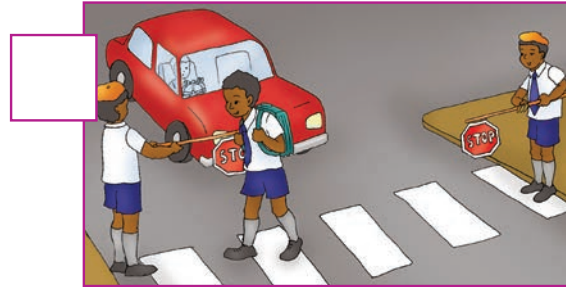
Thala leswao le ✓ kgauswi le maitshwaro ka moka a mabotse, gomme
o thale leswao le ✗ kgauswi le maitshwaro ka moka a mabe ao a ka
diragalago sekolong.

Mokgwa wo re yago sekolong ka wona

A re boleleng

Na o ya bjang sekolong letšatši le lengwe le le lengwe? Na o bolokegile? Na o tseba mekgwa ye mengwe ya go ya sekolong yeo e sa bolokegago? Bolela le mogwera wa gago gore bana ba ba ya sekolong bjang. Swaya mekgwa yeo e bolokegilego ya go ya sekolong ka ✓. Swaya ✗ go mekgwa yeo e sa bolokegago.

O ya sekolong bjang mesong? _____

A re direng

Bjale botšiša bagwera ba 5 gore ba tla sekolong ka eng letšatši le lengwe le le lengwe. A swaya mo papetleng ye.

ka maoto

ka pese

ka sefatanaga

Leina la mokgotse

1	2	3	4	5
			Ee	Aowa

A re itšhidolleng

Ke kgona go kitima ka manyokenyoke.

Ke kgona go kitima le go fetola ditaetšo ge morutiši a re ke dire bjalo.

Letšatsikgwedi:

A re direng

Thala seswantšho sa go laetša gore o tla bjang sekolong.

A re itšhidolleng

Theeletša mmino wo morutiši a tlogo go le bapalela wona.

Sepediša mmele wa gago ka go latela morethetho wa mmino.

Koba mangwele gomme o otlolle maoto a gago.

Iša magetla godimo le tlase.

Dikološa manakaila a gago go ya go la ngele le go ya go la mmagoja.

A re itšhidolleng

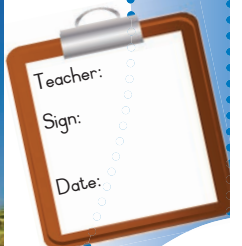
Wena le mogwera wa gago le swanetše go betša kgwele gomme le e kabe. Šomiša letsogo la gago la go fokola go beletša kgwele morago.

Na ke kgonne go betša kgwele ka letsogo la ka la go fokola?

A re itšhidolleng

Sepediša mogwera wa gago bjalo ka kiribane.

10

Ke itshwara ke hlwekile

A re boleleng

Go bohlokwa go ithuta mekgwa ye mebotse o sa le yo monnyane.
Go latela dilo tše o ka di dirago gore o phele gabotse o hlwekile.
Bolela ka seswantšho se sengwe le se sengwe.

Kotara ya l – Beke ya b – Lephephetšhomo

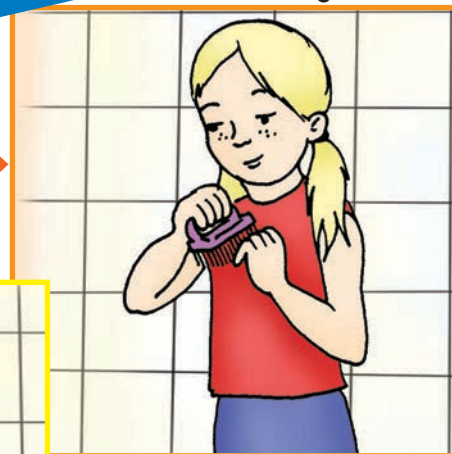
hlapa meno.

hlapa diatla ge ke etšwa
ntlwaneng.

hlapa mmele ka mehla.

swara manala a ka a hlwekile.

šomiša ntlwana.

hlatswa seenywa pele
ke se ja.

šomiša thišu ge ke ethimola
le ge ke ntšha mamila.

Ke swanetše
go

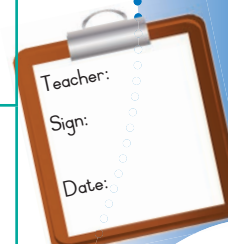

A re ngwaleng

Na ke dilo dife tša tše di latelago tše o swanetšego go ba le tšona gore o dule o hlwekile? Khalara dinaledi go laetša dilo tše o di dirišago gore o dule o hlwekile. Gape, bolela gore o diriša bjang dilo tšeo gore o dule o hlwekile.

Swaya go bontšha ge e ka ba o ka kgona tše di latelago:	ee	aowa
Ke kgona go namela llere mo tšankeletšimi.		
Nka kgona go itshwareletša mo ke kgomaretšego ka matsogo gore ke šuthele pele.		
Nka kgona go abula mo boitšhidollelong bja sethokgweng (tšankeletšimi).		

11

Maitshwaro a mabotse

Kotara ya 1 – Beke ya 6 – Lephephetšhomo

A re baleng

Mekgwa ya go šomiša ntlwana ka mokgwa wa maleba.

Gopola

Ge o ka kgamathetša ntlwana, gopola go e hlwekiša pele o etšwa.

Gopola go goga pele o etšwa.

Tswalela lebatl la ntlwana ge o e šomiša.

O se ke wa šomiša pampiri ya thoelete ka bontši.

O swanetše go hlapa diatla ge o etšwa ka ntlwaneng.

A re ngwaleng

Dira sediko go mantšu ao a re botšago gore re swanetše go dira dilo tše di latelago gaka.

Go hlapa moriri wa gago.

letšatši le lengwe le le
lengwe

mo mesong le
mantšiboa

gabedi ka beke

gatee ka beke

Go hlapa meno.

letšatši le lengwe le le
lengwe

mo mesong le
mantšiboa

gabedi ka beke

gatee ka beke

Go hlapa mmele.

letšatši le lengwe le le
lengwe

mo mesong le
mantšiboa

gabedi ka beke

gatee ka beke

Go hlapa sefahlego.

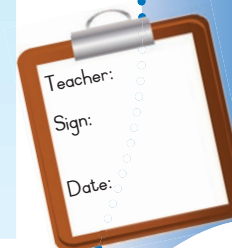

letšatši le lengwe le le
lengwe

mo mesong le
mantšiboa

gabedi ka beke

gatee ka beke

Ke hlwekile

Kotara ya 1 – Beke ya 6 – Lephep hetšhomo

12

A re itšhidolleng

A re bontšheng

Bapala "Simone o re" le morutiši wa gago.

Nyaka sekgoba sa gago gomme o sepele ka ntle le go thulana le bangwe.

Simone o re "swara hlogo ya gago".

Laetša mogwera wa gago gore o ...

Hlapa mmele wa gago.

Kama meriri ya gago.

Phumola diatla tša gago.

Hlapa meno a gago.

Hlapa sefahlego sa gago.

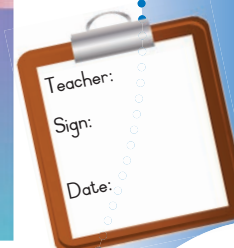

A re itšhidolleng

Diragatša seretwana se.

Ke phaphatha diatla
Ke kibakiba ka maoto
Ke dumela ka hlogo
Ke dikološa matsogo
Ka sepediša ka
menwana
Ka kgwatha nko.

Kotara ya 1 – Beke ya 7 – Lephephetšhomo

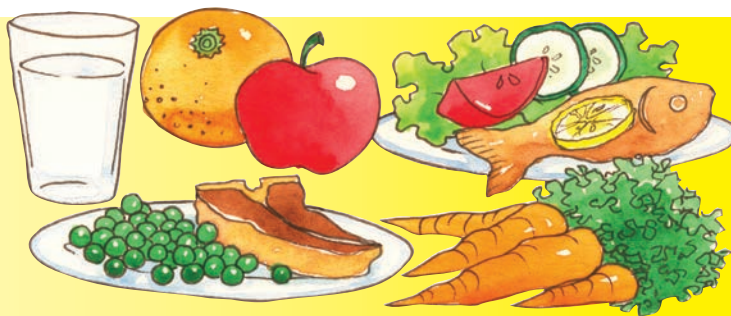
Ditlwaedi tše botse tša bophelo

A re baleng

Re swanetše go dira eng gore re dule re phetše gabotse.

Dijo tša phepobotse

Go itšhidolla mo go lekanego

Go itshwara re hlwekile

Go ba mo go lego moya wo mobosana

Boroko bjo bo lekanego, gape o se dulele thelebišene!

A re ngwaleng

Leswao le (✓) ke la mopotso wa ditlwaedi tša bophelo bjo bobotse
gomme leswao (✗) ke la ditlwaedi tša bophelo bjo bo sego botse.

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Kotara ya 1 – Beke ya 7 – Lephephetšhomo

A re direng

Laetša gore o šomiša bjang dilo tše di latelago.

poraše ya meno

sesepe sa meno

sesepe

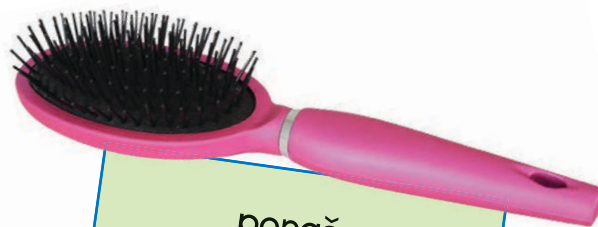
setlolo sa diatla

sesepe sa moriri

kamo

poraše

poraše ya manala

seripamanala

A re itšhidolleng

Swaranang ka matsogo le dire lešaka le legolo.

Bjale phasang kgwele moo lešakeng.

Gomme, lokela ye nngwe kgwele, o e phase.

Bjale, lokela ye nngwe kgwele gomme o leke go phasetša pele dikgwele tše tharo.

A re boleleng

Na ke eng sa ditšhila ka mo phapošing ye?

Na o swanetše go dira eng go hlwekiša phapoši ye?

Bana ba dira eng? Na ba swanetše go dira eng?

Boso bjo ke bo ratago

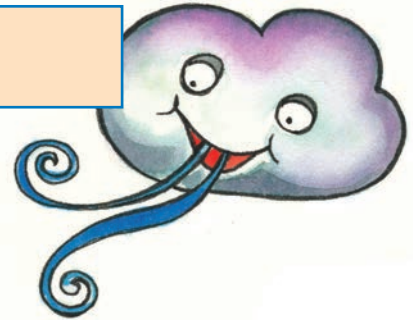
A re boleleng

Lebelela mehuta ye e fapanego ya boso gomme o botše mogwera wa gago gore ke boso bofe bjo o bo ratago go feta.

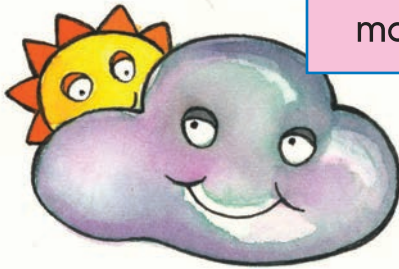

letšatši

phefo

pula

maru le go tonya

Mafelong a mangwe a naga, ka nako go tonya kudu moo go bilego go ewa lehlwa. Ka nako boso e ba bja madimo.

Diphefo tše maatla kudu di bitšwa madimo.

A re direng

Thala seswantšho sa gago o le mo puleng goba mo lehlweng.

Thala seswantšho sa gago o le mo papetleng ya pampiri ye kgolo o šomiša dikrayone tša makhura.

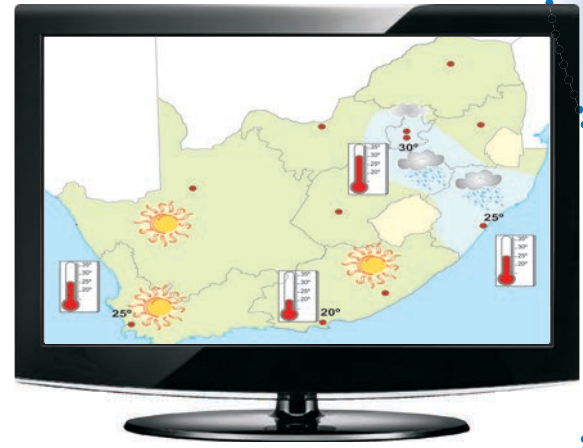
Hlakanya sekhalara dijo ka meetse le pente mo godimo ga lephephe ka moka.

Tšhela pente ye tšhweu mo seswantšhong gore go bonagale eke ke pula goba lehlwa.

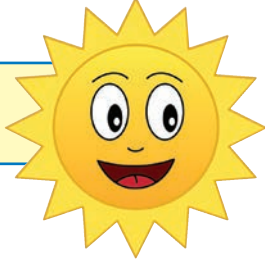

A re baleng

Re šomiša papetla ya tša boso go bontšha gore boso ke bjo bobjang. Re šomiša dika go bontšha mehuta ye e fapanego ya boso. Tše dingwe tša dika tšeo šedi.

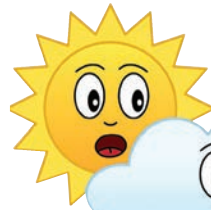
letšatši

pula

maru

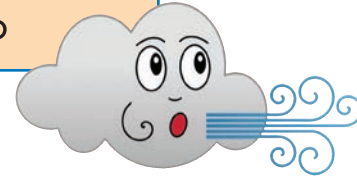

maru gannyane

lehlwa

phefo

A re boleleng

Botša mogwera wa gago gore o apara diaparo tše bjang mo go mohuta wo mongwe le wo mongwe wa boso.

A re direng

Thala dika tša boso gore o feletše papetla ya boso ya beke.

Mošupologo

Labobedi

Laboraro

Labone

Labohlano

A re ngwaleng

Na boso bo be bo le bjang beke ye?
Ngwala mantšu ao a tlogetšwego.

Lehono go a _____.

Maabane go be go _____.

Ke holofela gore gosasa go tla _____.

Boso

A re direng

Ekiša maemo ao a fapanego a boso.

Phurolla matsogo a gago ka godimo ga hlogo ya gago gomme o itire se ekego ke wena leru le legolo.

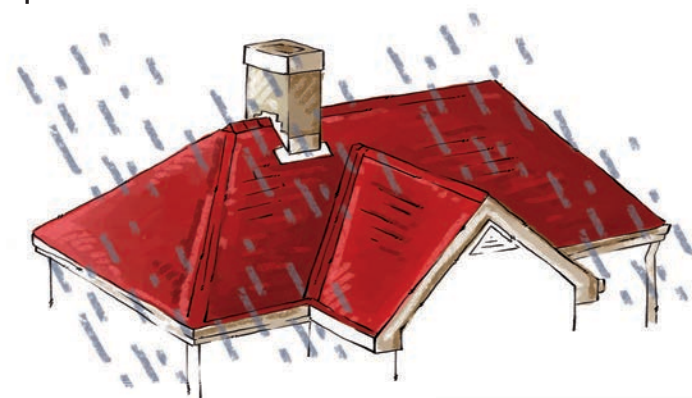
O swere samporele sa go go šireletša gore o se fišwe ke letšatši.

Tekuma bjalo ka mohlare wo o fokwago ke phefo.

Swara samporele sa gago o se tiše gore se se tšewe ke phefo ye maatla.

Phaphapha bjalo ka marothodi a pula a rothela godimo ga tlhaka.

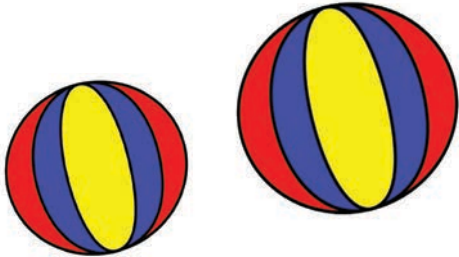

A re itšhidolleng

Swaranang ka matsogo le dire lešaka le legolo.

Beletšanang dibolo gomme le di kabe.

Naganang ka mekgwa ye e fapanego ya go sepela godimo ga lepheko goba godimo ga mothalo wa thapo. Bona ge eba o ka gopola ka mokgwa wo o fapanago wa go šutela go baithutammogo ba gago.

Lapologa

Raloka papadi ya tsheretshere. Thala dipoloko le didiko mo santeng goba mo mobung.

A re itšhidolleng

- Laetša mogwera wa gago gore o kgona go tshela kgati bjang.
- Morutiši wa lena o tla le laetša gore dipapadi tša setšo di ralokwa bjang.

Balapa la gešo

A re boleleng

Na o be o tseba gore ba meloko ka moka ga ba swane?

Malapa a mangwe ke a palo ye kgolo, a mangwe ke a palo ye nnyane. A mangwe a na le bomme le botate, a mangwe ga a nabo. Malapa a mangwe a dula le bomakgoloabona le borakgoloabona, bomalome, borakgadi le bomotswala.

Lebelela diswantšho tše gomme o botše bagwera ba gago ka fao malapa a sa swanego. Šomiša mantšu ao a lego ka mo lepokising.

mme

tate

sesi

rakgolo

buti

lesea

makgolo

balapa

A re ngwaleng

Na o dula le bomang ka gae?

Na o dula le bomang ka gae?

Ka gešo re ba ba _____ ka palo.

Yo monnyane go bohle ka geno ke mang? _____.

Yo mogolo go bohle ke mang? _____.

A re boleleng

Ka moka re na le mešongwana ye re e dirago magaeng a rena. Lebelela diswantšho tše gomme o bolele maina a batho bao ba dirago mešomo ya gae ka geno.

Ngwala lefoko le le bolelago ka ga mošomo wo o o dirilego maabane.

Balapa la gešo

Lapologa

Thala seswantšho seo se laetšago seo le se dirago mmogo. Bolela gore motho yoo ke mang. Šomiša mantšu a, gore a go thuše.

mme	tate	sesi
rakgolo	buti	lesea
makgolo	balapa	

Balapa la gešo

Letšatsikgweni:

Re a hlokomelana

A re baleng

Maloko a lapa a swanetše go ratana gomme a hlokomelane. Re bontšha gore re a ratana ka go atlana, gape le go thušana, le go hlompšana. Re swanetše go ...

- thušana.
- bontšhana tlhompho (gagolo go batho ba bagolo).
- dira mošomo wa rena ka nako.
- ba le maikarabelo.

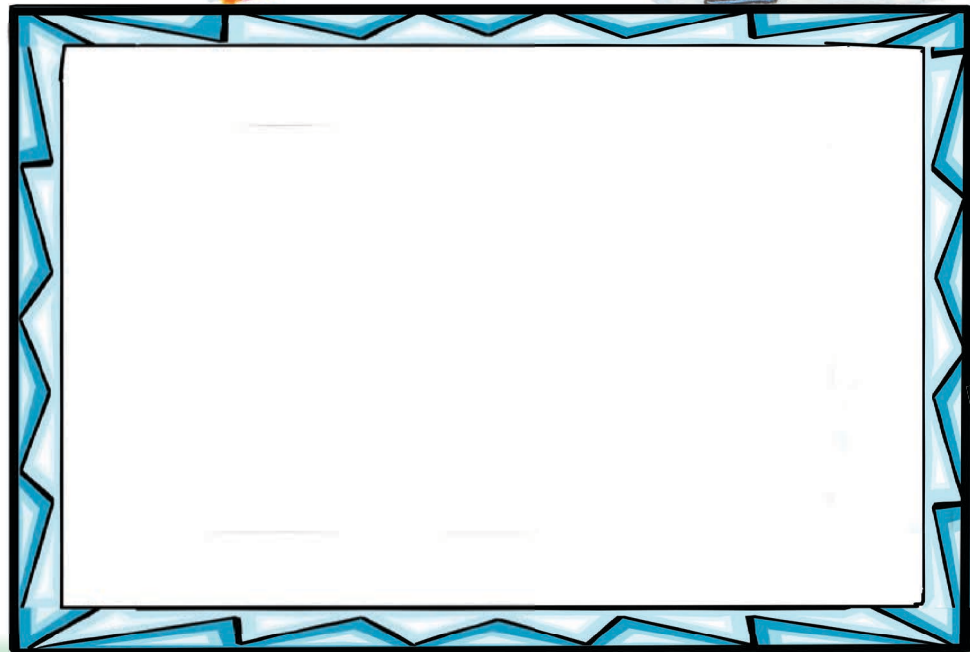
A re boleleng

Lebelela diswantšho tše gomme o bolele gore bana ba laetša bjang ba malapa a bona gore ba a ba rata. Ka morago ekiša seo se diragalago mo seswantšhong se sengwe le se sengwe.

A re direng

Thala seswantšho sa gore o dira eng go laetša balapa leno gore o a ba rata. Botša mogwera wa gago gore o thadile eng.

Kotara ya 2 – Beke ya 2 – Lephephetšhomo

20 Go laetša gore o tshwenyega ka se se diregago

A re boleleng

Bolela ka ga ka fao maloko a lapa a thušanago. Nomora diswantšho go tloga go 1 go ya go 4, go laetša tatelano ya maleba.

A re baleng

Mešomo ya rena ya mantšiboa.

Mme o apea dijo.

Tate o hlatswa dipitša.

Nna le sesi/buti re thuša

Mme le Tate.

Re thuša kudu.

Re bea maswi le borotho moo di dulago.

Ka morago re itokišetša go ya go robala.

Hle, re botše nonwane pele re robala!

A re direng

Direla motho yo a go hlokomelago karata. Thala seswantšho gomme o ngwale leina la motho yoo.

A re direng

Na o ka kgona go dira tše di latelago?

	fetiša bolo ka go e pampišetša go molekane wa gago.	Ee	Aowa
	ka fetiša bolo ka go e tshediša matsogo ya fetela go molekane wa gago.	Ee	Aowa
	ka pampiša bolo go tloga matolong a gago.	Ee	Aowa
	ka bethela bolo khounung.	Ee	Aowa
	ka tilatilela bolo makgathe ga dithibedi.	Ee	Aowa
	ka ragela bolo selong, wa se itia.	Ee	Aowa

Teacher: _____
 Sign: _____
 Date: _____

Polokego ka gae le tikologo ya gona (1)

A re boleleng

Re swanetše go dula re ikwa re bolokegile ge re le gae. Eupša go na le dikotsi ka gare, gape le tikologong ya malapeng a rena. Lebelela seswantšho gomme o bolele le mogwera wa gago ka ga tše dingwe tša dikotsi.

Ka khitšhing

- Sokološetša mekgoko ya dipitša le dipane di lebelele bomorago bja setofo.
- O se tlogele dithipa tše bogale molaleng.
- Notlelela parafeni le dihlare mo lefelong le le bolokegilego.
- O se tlogele dibapadišwa di nyabaletše mo gohle.

Ka bohlapelong

- O se šomiše dilo tše di nyakago mohlagase kgauswi le meetse.
- Boloka dikero le dilo tše dingwe tše bogale ka khabotong.
- O se ke wa adimana le motho poraše ya gago ya go hlapa meno.

Madimo, legadima le mohlagase

- O se ke wa ema ka tlase ga mohlare ge go na le ledimo.
- O se ke wa tsenya selo ka gare ga mašobana a sekopanyadithapo sa mo lebotong. Kgopela motho yo mogolo gore a go thuše.

Ka ntle ga legae

- Topa dilo tše di kago go go gobatša, bjalo ka digalase tše di pšhatlegilego, gomme, o di lokele ka gare ga setšhelamatlakala.
- O se ke wa bapala kgauswi le letangwana, ka ntle ga ge go na le motho yo mogolo kgauswi le wena.

Ka ngwakong

- O se ke wa tlogela dibapadišwa le dilo tše dingwe di nyabaletše.
- O se ke wa bapala ka pharafene goba dilo tša go hlwekiša tša go ba le mpholo.
- Ge o bona gore thapo ye e yago aeneng goba ketleleng e hlarologile, kgopela Mme goba Tate gore a e lokiše.

Polokego ka gae le tikologo ya gona (2)

A re boleleng

Go dula o bolokegile

Lebelela diswantšho gomme o bolele gore ke dife tšeo di laetšago maemo a tšhireletšo le ao a sego bjalo. Swaya ka ✓ go ao a laetšago maemo a tšhireletšo, le ka ✗ go ao a sa laetšego maemo a tšhireletšo. Bolela gore ke ka lebaka la eng o re go bolokegile goba ga go a bolokega.

Letšatsikgwe di:

A re boleleng

Na go na le dilo tše di sa bolokegago ka geno? Na o ka dira eng ka taba yeo? Mpholo, dihlare le dilo tša go hlwekiša di kotsi kudu. O se ke wa ba wa nwa selo se o se nago le nnete ya gore ke eng.

Seka se se laetša gore go na le selo se sengwe seo se nago le mpholo ka mo lebotlelong, ka lepokising goba ka tshitswaneng. Na o šetše o kile wa bona seka sa mohuta wo?

A re direng

Morutiši wa gago o tlile go go bapalela mmimo wo o itšego.

- Eya kua le kua, o latela morethetho wa koša yeo.
- Kgethang moetapele. Moetapele o swanetše go bina, a eya le morethetho wa koša. Ba bangwe ka moka ba swanetše go ekiša moetapele.
- Ema ka leoto le tee.
- Bjale, ema ka leoto le lengwe.
- Ke lefe leoto leo le nago le maatla?
- Otlolla thapo ye telele lebatong goba thala mothalo lebatong.
- Sepela go hlehla le thapo goba mothalo, gomme o hlokomele gore o se ke wa wa.

23

Kotara ya 2 – Beke ya 4 – Lephephetšhomo

Polokego ge ke le noši ka gae

A re boleleng

O ithutile ka ga dilo tšeo di ka go gobatšago ka mo gae. Na o ka dira bjang gore o bolokege ge o na o nnoši ka gae?

Ge o le gae o le noši, o ka dira dilo tše gore o šireletšege.

O se ke wa bulela batho ba o sa ba tsebego.

Notlela mabati ka moka ao a tšwelago ka ntle.

- Kgonthiša gore o tseba dinomoro tša mogala tša batswadi ba gago le tša baagišani.
- Kgonthiša gore o tseba dinomoro tša tšhoganyetšo tše o ka di šomišago ge go senyegile.

A re ngwaleng

Itirele lenaneo la dinomoro tše bohlokwa.

Maphodisa:

Ambulanse:

Borasetimamollo:

Selefounu ya mma:

Selefounu ya tate:

Na o leletša mang gape ge o nyaka thušo?

Teacher:
Sign:
Date:

24

Kotara ya 2 – Beke ya I – Lephephetšhomo

Se sengwe gape seo o swanetšego go se gopola

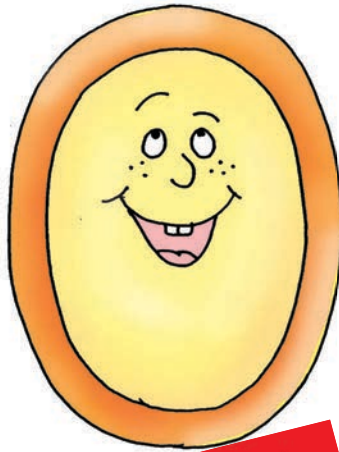

A re boleleng

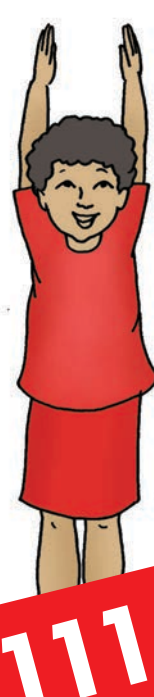
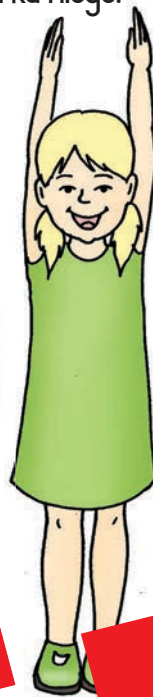
Mokgwa wo bonolo wa go gopola dinomoro tša maphodisa šo. Lebelela seswantšho gomme o botše mogwera wa gago ka fao diswantšho di go thušago go gopola dinomoro tše. 1011 ke nomoro ya maphodisa. E bolele gammalwa go fihla ge o e tseba ka hlogo.

1

0

111

A re itšhudulleng

Laetša ka fao o tlogo go dira ge o be o le ngwana mo go se sengwe le se sengwe sa diswantšho tše:

O be o tla dira eng ge o lelekišwa ke motho yo o sa mo tsebego?

O be o tla dira eng ge o thuša mmago go paka khekhe?

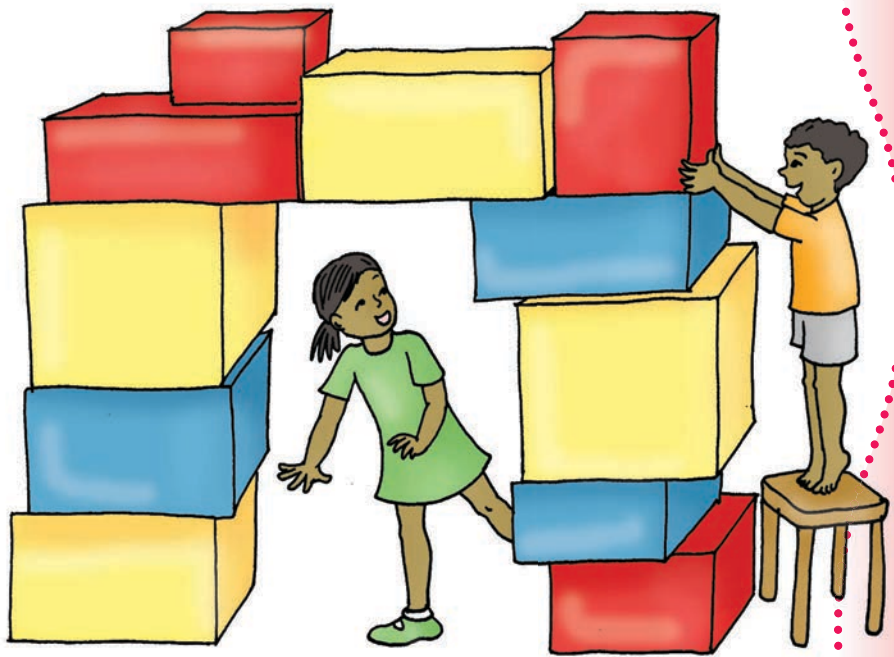
O be o tla tloga bjang ge o eme godimo ga digalase tše di pšhatlegilego?

A re direng

Leka go bona gore a o ka ikagela ntlo.

- Nyaka dikhatapokisi tša kgale gomme o age maboto le tlhaka.
- O ka kgomaretša mapokisi mmogo. Ge ntlo e fedile o ka e penta.
- Ge o sa hwetše khatapokisi, bona gore o ka šomiša eng, eupša o se ke wa šomiša galase goba tshitswana goba eng goba eng ye e ka go gobatšago.

A re itšhudulleng

Lahlela mokotlana wa dinawa goba kgwele, godimo, gomme o e kabe ka letsogo leo le se nago maatla.

Thuša morutiši wa gago go ntšhetša ditulo, ditafola le mapokisi ka ntle ga phapošiborutelo.

Namela ditulo, ditafola le mapokisi: di huhumele, gape, phurunkela fase. Leka go ema ka leoto le tee mo setulong.

Mmele wa ka

A re ngwaleng

Ngwala mantšu mo dikgobeng tša maleba.

leoto

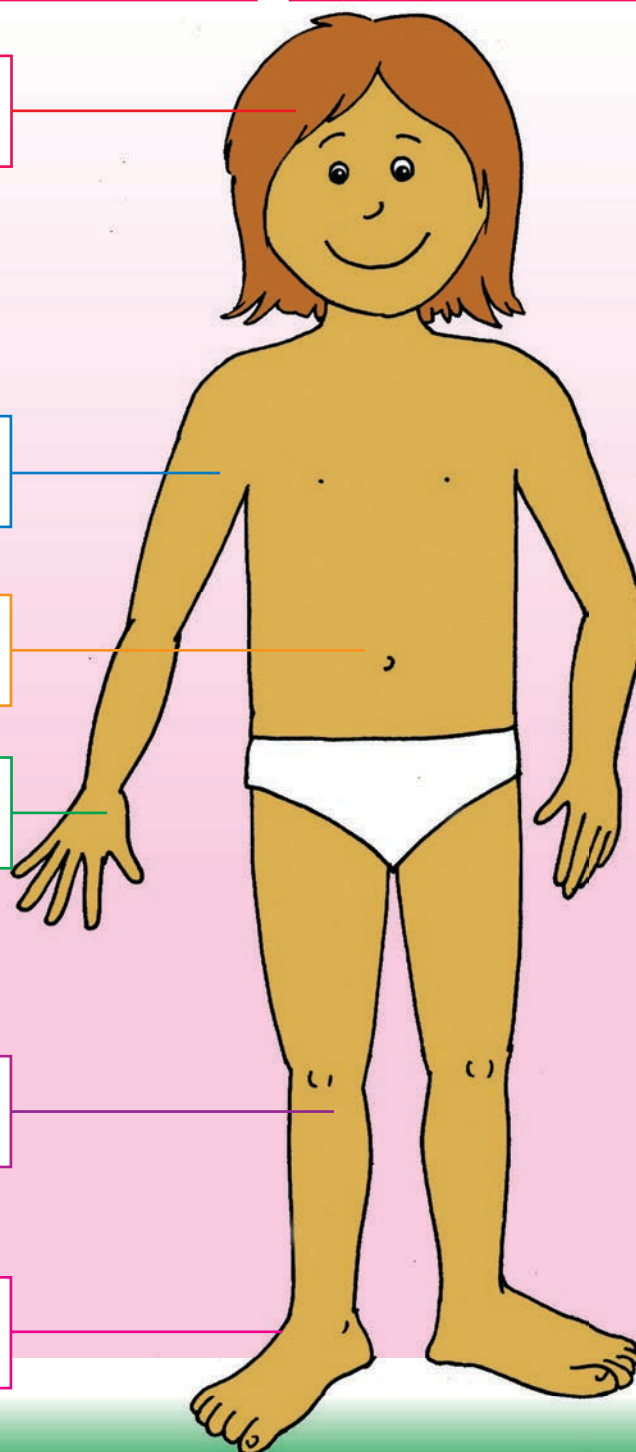
seatla

hlogo

mpa

lenao

letsogo

A re thaleng

Feleletša sethalwa se sa sefahlego.

Thala moriri. Leka go kopiša sefahlego sa gago. Ge o na le mahlo a maphiswa, thala mahlo a maphiswa. Ge o na le moriri wo moso, thala moriri wo moso.

Thala dintšhi tša gago, nko ya gago le molomo wa gago.

Sefahlego sa gago ke setho se bohlokwa sa mmele wa gago.

Bohle re na le mahlo a 2.

Bohle re na le ditsebe tše 2.

Bohle re na le nko e 1.

Bohle re na le molomo o 1.

A re opeleng

Opela koša ye. Kgwatha setho sa mmele ge o opela leina la sona.

Hlogo le magetla

Hlogo, magetla, sehuba le letheka, mangwele le menwana, mangwele le menwana.

Hlogo, magetla, sehuba le letheka, mangwele le menwana, mangwele le menwana. Hlogo, magetla, sehuba le letheka, mangwele le menwana, mangwele le menwana, mangwele le menwana

A re itšhidolleng

Raloka 'Simone o re ...'

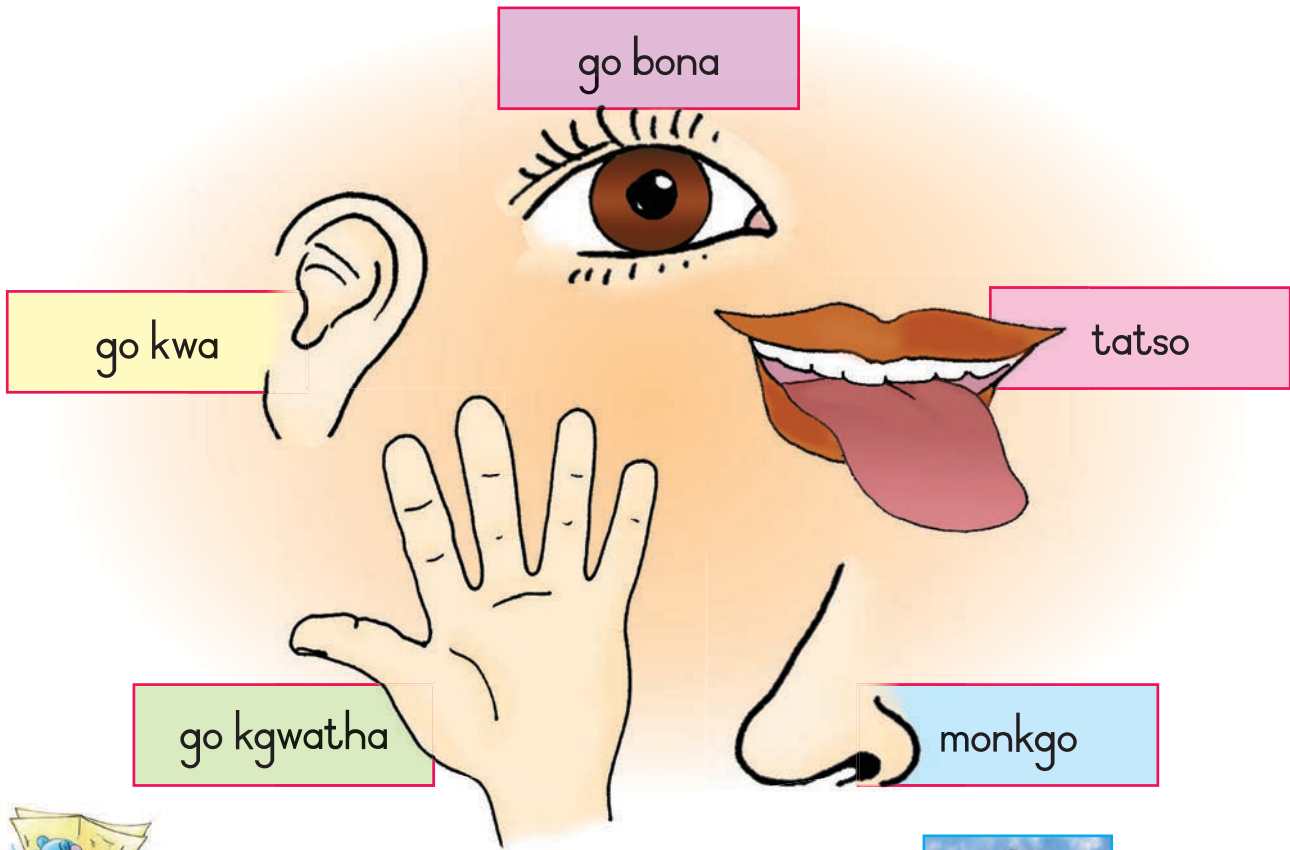

Dikwi tša ka

A re boleleng

Lebelela dikwi tše di fapanago gomme o bolele gore re di šomišetša eng.

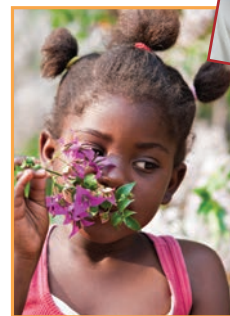

A re baleng

Re šomiša dikwi tša rena ka mehla.

Re a dupelela ra be ra kwa tatso ya dijo tša rena. Re kgona go kwa boleta bja lefofa. Re bona botalalerata bja legodimo selemo. Re kwa mmimo.

Gape, ka dikwi tša rena re a bolokega. Re dupelela ge go eswa. Re a kwa ge setofo se fiša kudu. Re a bona ge go sa bolokega go tshela mmila. Re kgona go kwa lešata la sehlabamokgoši (alamo).

A re direng

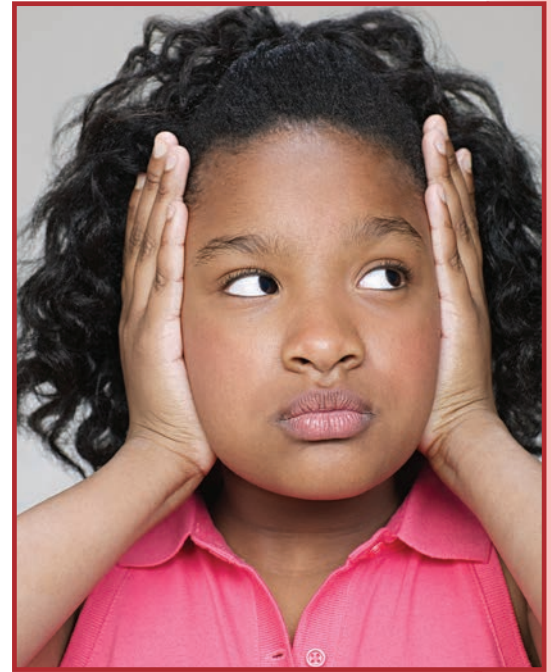
Go hlokomela mahlo le ditsebe tša rena.

Re swanelwa ke go hlokomela dikwi tša rena.

Ditsela tše pedi šedi, tša go hlokomela mahlo le ditsebe tša rena.

Hlokomela ditsebe tša gago ka go se theeletše mmino wa lešata.

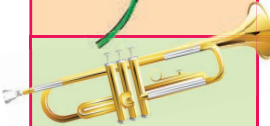

Hlokomela mahlo a gago ka go rwala kepisi goba diporele tša letšatši.

A re ngwaleng

Lebelela lenaneo la ka tlase, gomme mo go lona, swaya ka leswao le ✓ sekwi goba dikwi tšeo o ka di šomišago. O ka swaya go feta tee.

	 Monkgo	 Tatso	 Go bona	 Go kwa	 Go kgwatha
					
					
					
					
					

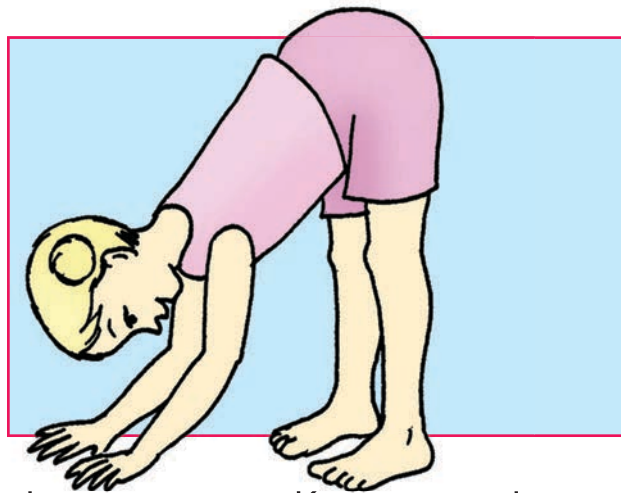
Go šidulla mmele wa ka

A re boleleng

Lebelela diswantšho. Mo go se sengwe le se sengwe, bolela setho sa mmele o be o bolele gore se go thuša go dira eng.

Re šomiša ditho tša rena tša mmele go itšhidolla.

A re ngwaleng

Araba dipotšišo tše o na le mogwera wa gago. Ka morago, ngwala dikarabo ka pukung ya gago, ka tlase ga dipotšišo tšeo.

O šomiša ditho dife tša mmele wa gago gore o kgone go sepela?

O šomiša dikaralo dife tša mmele wa gago go topa selo?

A re itšhidolleng

Morutiši wa lena o tla le ruta gore le raloka bjang papadi ya go kitimišana ya 'katse le legotlo'.

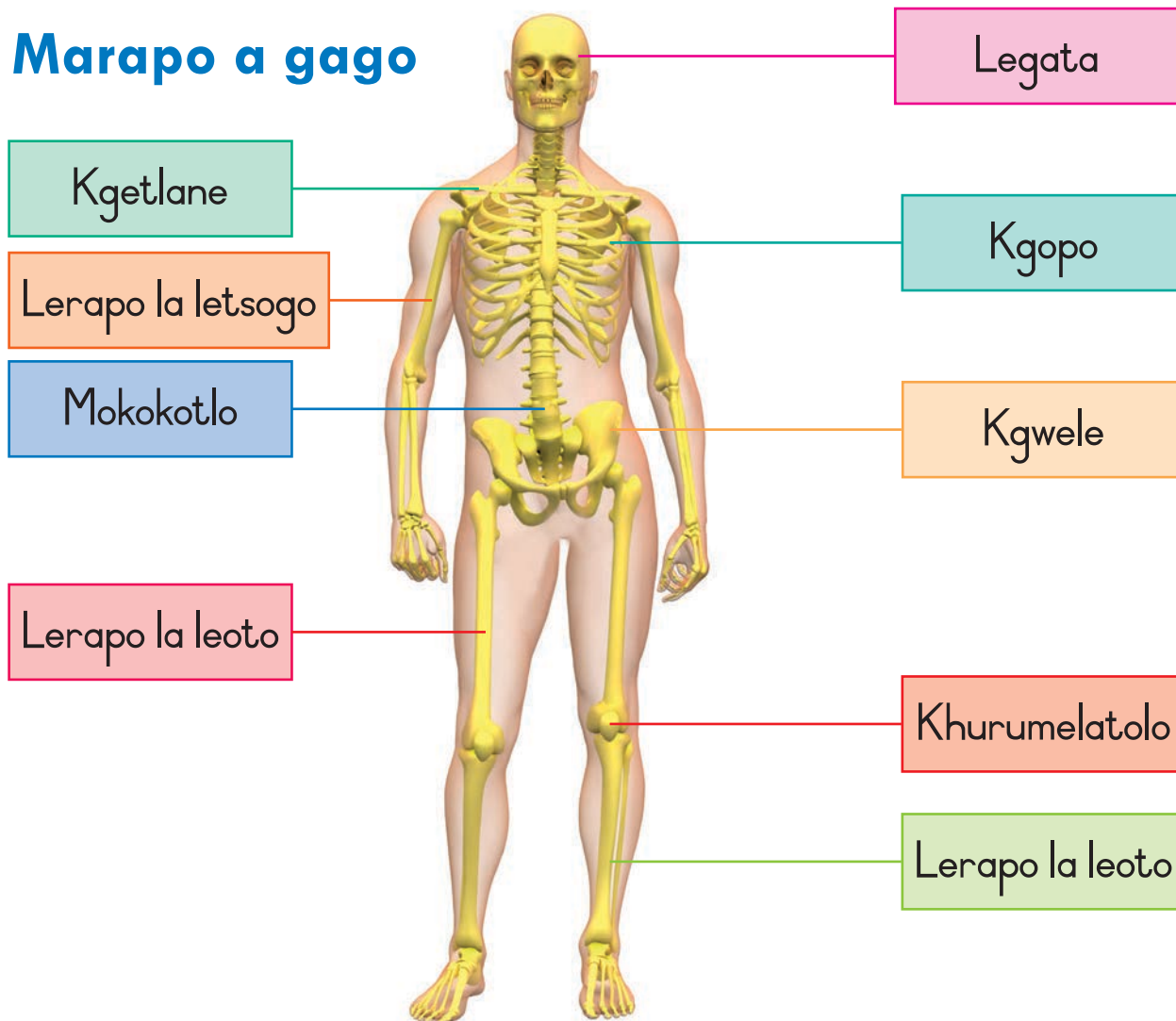

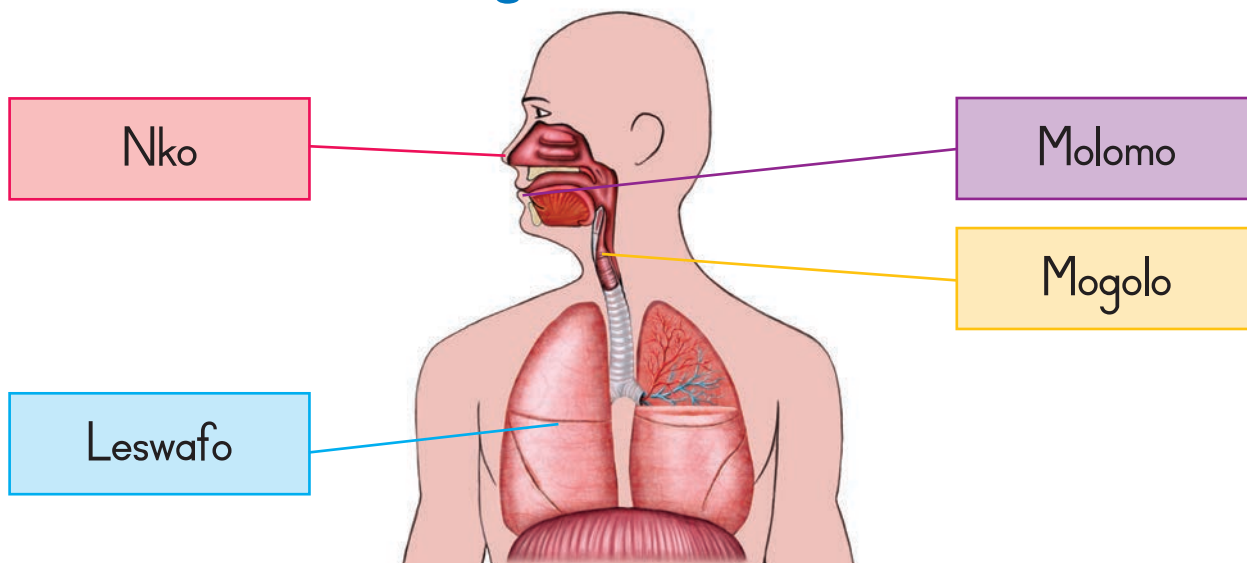
A re baleng

Gape, go na le ditho tša mmele tšeo o sa kgonego go di bona.
Ditho ka moka di a šomišwa, gore o dule o phela.

Marapo a gago

Ditho tša mmele wa gago tšeo di go thušago go hema

Go gopola ka ga polokego

A re boleleng

Lebelela diswantšho tše tša mo tlase gomme o bolele le mogwera wa gago ka ga seo o se bonago. Seswantšhong se sengwe le se sengwe, bolela gore o ka dula bjang o bolokegile.

O bona mogwera wa gago ka thoko yela ya mokgotha.

O letile o le noši boemapese.

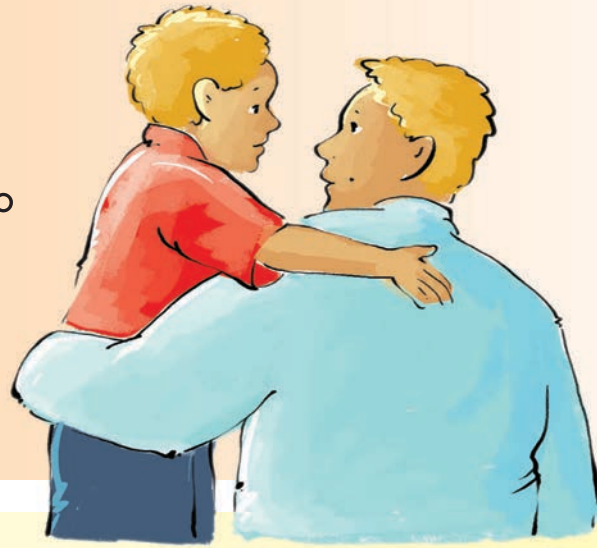

Motho yo o sa mo tsebego o go kgopela gore o ye le yena felotsoko.

O timetše o le mabenkeleng.

Re na le maikutlo a go dumela ge
yo mongwe a go gokarela gabotse.
Go kwagala e le mo go botse ge motho
yo a go ratago a go gokara.

Tlaa mo ngwanenyana wa ka. Ke tla go fa
malekere, eupša o se ke wa botša motho.

Re ba le maikutlo a gore "aowa" ge
motho yo mongwe a re kgwatha
ka mokgwa wo o re dirago gore re
tšhoge goba re gakanegile. Ge re ikwa
re gakanegile goba re sa bologe, re
ba le maikutlo ao a rego "aowa".

Mmele wa gago ke selo se se kgethilwego, gomme, ke wa
gago. O ka re "ee" ge o kgwathwa ka maleba ke motho
yo o mo ratago, gape o ka re "aowa" ge o kgwathwa e
sego ka maleba ke motho yo o sa mo ratego.

Go dula o bolokegile

A re ngwaleng

Lebelela diswantšho tše tša mo tlase gomme o ngwale Ee legatong la maikutlo a "ee" le Aowa legatong la maikutlo a "aowa" ka mo dipolokong.

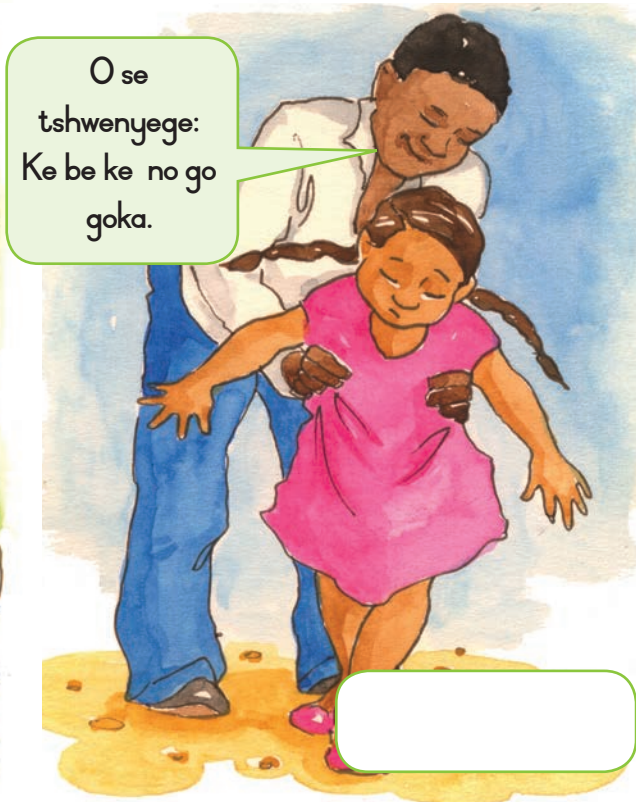
Ke a go rata.

Tlogela go goelela! O yo mogolo go hlwa o dira seo.

O yo mobotsana.

O se tshwenyega: Ke be ke no go goka.

A re direng

Itlwaetše gore "aowa".

Hlama tiragatšo moo motho o šele a nyakago go tšea ngwana ka sefatanaga sa gagwe goba a rata go swaraswara ngwana. Ngwana o araba o re "aowa".

A re boleleng

Bana ba bangwe ba dula ka malapeng ao ba sa hlokomelwego. Lebelela diswantšho. Bolela ka ga maikutlo a gago a ge o ka be o le ngwana yo a lego mo diswantšhong. Bolela gore o be o ka dira eng.

Ke wena mosetsana wa go se loke, gomme ga ke go rate.

Ga o kgone go ya sekolong. O swanetše go rwala ditena tša go aga leboto.

A re itšhidolleng

Raloka papadi ya go "gatsela".

Sepelela thoko ye o ratago, gomme ge morutiši wa gago a letša nakana, ema tsi! Ka mkgwa wo o lego. O se ke wa šutha le gatee go fihla ge morutiši wa gago a re o ka šutha. Na o kgona bjang go sepela ka tekanyetšo? Sepela godimo ga lepheko la tlase goba thapo ye telele yeo e adilwego mo fase.

Teacher:

Sign:

Date:

Go swara mmele wa ka o phetše gabotse

A re baleng

Go na le ditsela tše dintši tšeo ka tšona re ka babjago. Gantši re babja ka lebaka la ditwatši le dipakteria. Ke tše dinnyane moo re ka se kego ra di bona. Di tsena ka mebeleng ya rena gomme tša re babjiša. Di ka tsena mo mebeleng ya rena gomme tša re bjabiša.

A re boleleng

Bana ba ba lego mo diswantšhong ba dira eng gore ba dule ba phetše gabotse? Go be go ka direga eng ge ba ka be ba sa dira dilo tše?

A re boleleng

Bjale bolela ka ga diswantšho. Ngwala leswao le ✓ go laetša ka fao o ka dulago o phetše gabotse. Ngwala leswao le ✗ ka lepokising la diswantšho tša dilo tšeo di ka dirago gore o lwale.

Teacher: _____
Sign: _____
Date: _____

Go swara mmele wa ka o phetše gabotse

A re boleleng

Bana ba ba lego mo diswantšhong ba dira eng gore ba dule ba phetše gabotse? Gio be go ka direga eng ge ba ka be ba sa dira dilo tše?

Na o a tseba gore meetse a mangwe a hlwekile, a mangwe a ditšhila? O ka kgonthiša bjang gore meetse a hlweka a bile a loketše go nwewa?

O ka bediša meetse a ditšhila ka ketleleng go bolaya ditwatši.

O ka sefa meetse a ditšhila.

Morutiši wa lena o tla le laetša gore tše di dirwa bjang.

O ka tšhela lelepola la teye la sešweufatši (bjalo ka jik) ka kgamelong ya litara e tee ya meetse a noka. Khurumela kgamelo gore dintši di se wele. E re go fete diiri tše 24 pele o ka nwa meetse ao.

A re boleleng

Lebelele diswantšho tše gomme o bolele ka ga se bana ba ba se dirago gore ba dule ba phetše gabotse.

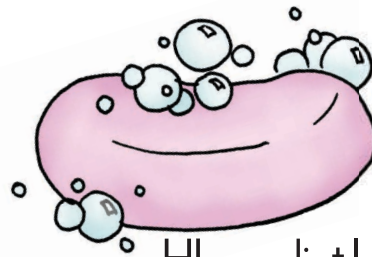
Lahlela dithišu tše di šomilego ka gare ga ntlwana ya boithomelo goba ka gare ga seolelatlakala.

Hlapa diatla tša gago pele o eja.

Ge o ka pharanya ka ntlwaneng ya boithomelo, hlwekiša mo o pharantšego, ka morago o hlape diatla tša gago.

Hlapa diatla tša gago ka morago ga go šomiša ntlwana ya boithomelo.

Pipa molomo wa gago ge o gohlola goba o ethimola.

Teacher:
Sign:
Date:

Ke no lekola

A re boleleng

Boledišanang ka tše
le ithutilego tšona mo
dikotareng tše pedi
tše di fetilego.

Nka bolela ka ga balapa lešo.

Nka sepela godimo ga mothalo wo mosesane.

Ke tseba nomoro ya mogala wa maphodisa.

Ke tseba ka ga maikutlo a go re "ee" le go re "aowa."

Nka kaba bolo.

Nka dula ka gešo ke bolokegile.

Nka kgona go itlhokomela ge ke le gae ke le noši.

Ke thuša balapa.

Ke tseba tsela ya go ya sekolong seo ke se tsenago.

Ke tseba mokgwa wa go itshwara ke phetše gabotse.

Ke tseba gore ke swanetše go dira eng ka dilo ka
moka tše di lego ka mokotlaneng wa ka wa sekolo.

Ke tseba ka ga mehuta ye e fapanego ya malapa.

Ke ithutile kudu ka tša Maphelo.

Pukuntšu ya ka

A
a

Handwriting practice lines for uppercase A and lowercase a.

G
g

Handwriting practice lines for uppercase G and lowercase g.

B
b

Handwriting practice lines for uppercase B and lowercase b.

H
h

Handwriting practice lines for uppercase H and lowercase h.

C
c

Handwriting practice lines for uppercase C and lowercase c.

I
i

Handwriting practice lines for uppercase I and lowercase i.

D
d

Handwriting practice lines for uppercase D and lowercase d.

J
j

Handwriting practice lines for uppercase J and lowercase j.

E
e

Handwriting practice lines for uppercase E and lowercase e.

K
k

Handwriting practice lines for uppercase K and lowercase k.

F
f

Handwriting practice lines for uppercase F and lowercase f.

L
l

Handwriting practice lines for uppercase L and lowercase l.

Pukuntšu ya ka

M
m

Handwriting practice lines for uppercase M and lowercase m.

S
s

Handwriting practice lines for uppercase S and lowercase s.

N
n

Handwriting practice lines for uppercase N and lowercase n.

T
t

Handwriting practice lines for uppercase T and lowercase t.

O
o

Handwriting practice lines for uppercase O and lowercase o.

U
u

Handwriting practice lines for uppercase U and lowercase u.

P
p

Handwriting practice lines for uppercase P and lowercase p.

V
v

Handwriting practice lines for uppercase V and lowercase v.

Q
q

Handwriting practice lines for uppercase Q and lowercase q.

W
w

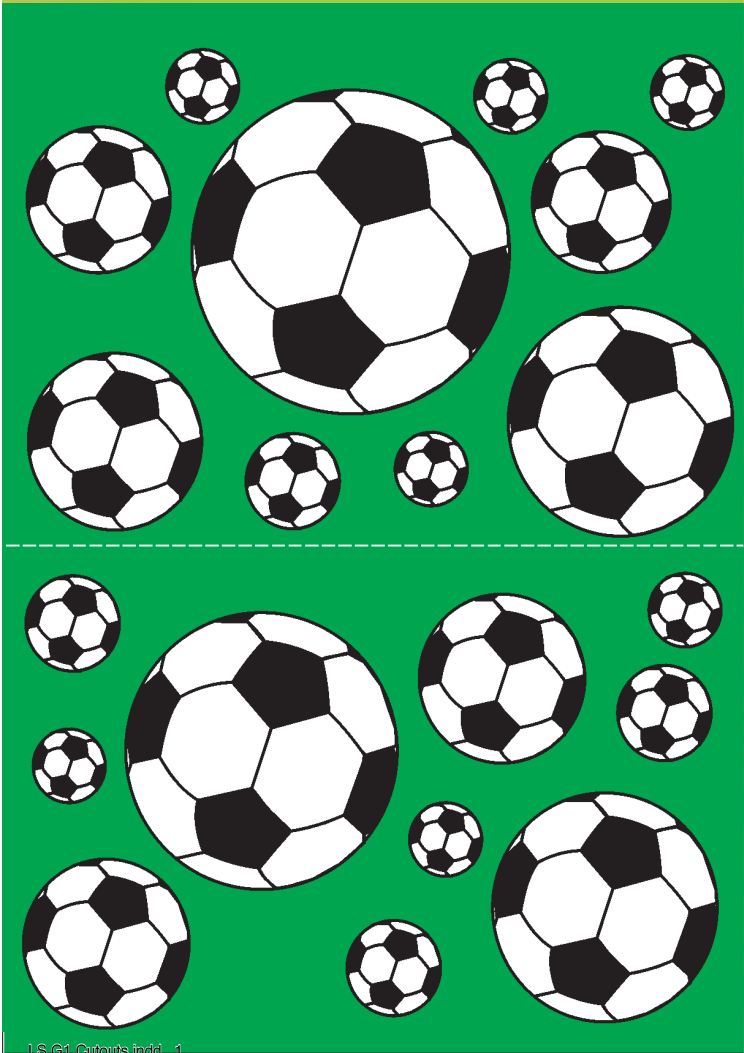
Handwriting practice lines for uppercase W and lowercase w.

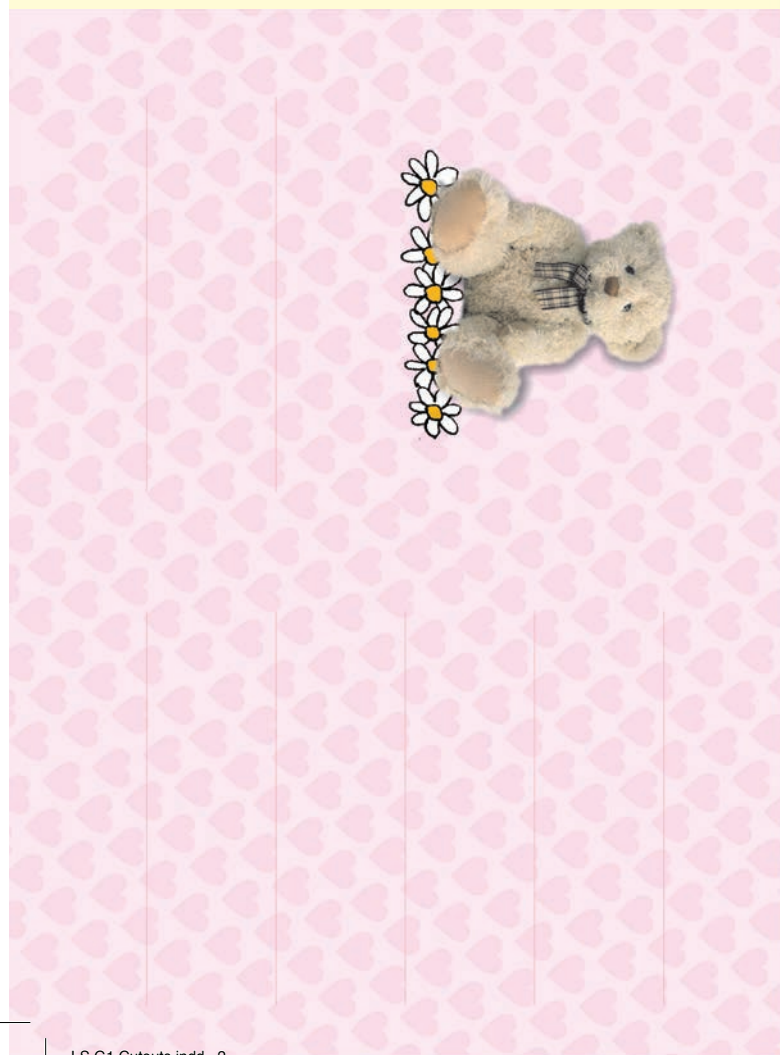
R
r

Handwriting practice lines for uppercase R and lowercase r.

X-Z
x-z

Handwriting practice lines for uppercase X-Z and lowercase x-z.

Masks

Cut out on
the outside
black line.
Tie a string
into the holes
to make a
face mask.

